

امور تحریریه ایچون فؤاد بکه
وامور اداره ایچون آرتین افندی به
مراجعت اولنور.

— ۱۴ —

مسئله کمزه موافق آثار قبول اولنور.
درج اولمیان اوراق اعاده اولنماز.

مجله علمی و ادبی

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده
۵۲ نومرولی « شرکت مرتبیه »
مطبعه سیدر.

— ۱۴ —

استانبول ایچون سنه لکی مطبعه دن
آلغی شرطیله ۴۰ طشره لره پوسته
اجرتیله برابر ۶۰ غروشدور.

نسخه سی ۱ غروش

پنجشنبه کونلری نشر اولنور ادبی، فنی و صناعی غزتر در

نسخه سی ۱ غروش

بر درج خزانة بدايع
اطواری، اداسی، جملہ حالی،

اول جسم وله نمای حسك
حالا كوز او كنده در خیالی

بالله رقابت ایله یوردی،
چشمأنه قارشى رنك خالی

وجدانم عشقی ایله مشدی،
احساس نزاکت و معالی

صولدردی، کچن بهار ایچنده،
بر ریخ اجل، اوکل نهالی

بر حفرة پرفنایه دوشدی
ایواه، قیرلدى یال و بالی

یادمده کی یادگار حزنی،
محزون نظری، صولوق جمالی

كوز مرد مكنده مرتسدر،
صوك دمده کی طور انفعالی

نیلم نه سبيله، آغلامقدی،
کاهیجه مدار اشتغالی

بن کندی الله طوبیلامشدم
مژگاننه زیب اولان لالی

دیدم اوکا آغلامقده الآن
بینم خطرات غممه مالی

سینه مده یانان لهیب فرقت
محو ایتدی بو جسم بی مجالی

ایواه، بوزولدی عیش عمری
مقبرده، بقیه سفالی

کلمزی، او یار جان تکرار؟
بیتمزی، بو دلده کی ملالی؟

اشجاره، نباته، کائناته،
صوردم بو نتیجه سز سؤالی!

امید معاودت، که هیات!
فکر مده، تصورک محالی!

فریاد و غریو عاشقانم،
ایکلتسه سزا بتون جبالی:

وادی، فراقه قاچدی شمدی،
صحرای محبتک غزالی.

یارب، او دو شیزه لطیفک،
لایقمی، که خجله وصالی،

بر مقبر اضطراب اولسون
هم کردم اوله انیس بالی؟

البت یننه بونده حکمتک وار،
عفو ایله قولکده کی ضلالی!

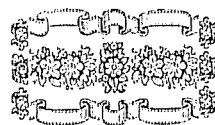
افلاکه چیقان بو آه حسرت
بر زمزمه، قلبک ایتھالی

مقبرده مدد رسانی اولسون
الطاف جناب ذو الجلالی

هر دم آنی ایله مکده اسقا،
چشمأن تحسیرک زلالی

خاطرده سگ، ای نهال عصمت!
قابلی، اونو تمق احتمالی؟

احمد نریم

«اصوات بلبل» یازمدرمه

— غزل —

ندم ایتسم تفکر دیده ده دلدار اولور پیدا
خیال دلفریبی اول مهك هر بار اولور پیدا

خیال دلفریبی برانیس غمکسارمدر،
انکچون جلوه کر اولدقجه دلده سار اولور پیدا

نظاره مده، دماغمده، بو قلب آتشینده،
ندم یاد ایله ستم سودامی نور و نار اولور پیدا

خیال غمکسار ایله یازلدى، یوقسه بونلر کیم،
حقیقی بر کور و نسه بنده بیك اشعار اولور پیدا

دلی شاد ایله ین هپ فکر اقبال و ضالیدر
دوام ایتمز فقط هیچ طالیم ادبار اولور پیدا

نه طالع که دها بر غنچه رعنا ایکن اول ماه،
صولار، شم ایتنه دن اول کار خنده خار اولور پیدا

او بدبختی که کوی یاره غمهنده سزائی سن!
سنی نومید نیل ایلر رقیب خوار اولور پیدا

ابن الجلال
سزائی

— مقارنه —

﴿ حفظ الصحه یه دائر بر قاچ سوز ﴾

هر انسانک، هر حیوانک نفی بر زهری

حاویدر . (بروون سقار) و (دار سونوال)

نام معملر طرفندن موقع اجراییه وضع

اولنن تجاربه نظرآ، بوزهر احتیای

تسللی داعی اسبابک اک دهشتلیسی

ایتمش . صحتی بر کمال اولان بر آدمک، اثنای

تنفسده آغزندن چیقان بخار صغوق

بر آینه سطحی اوزرنده تکشیف اولنهرق
آلومیندن معمول بر سوزکچدن کچیریله جک
اولورسه، ماده مذکوره ابخره تنفسینک
مشتمل اولدینی هر نوع میقروبی سوزر.
یاخود مایع مذکور هر طرفی محکمجه
قپالی برظرفه قونیلهرق یوز درجهیه قدر
تسخین اولنور. بومایع تبرداستدکن صوکره،
برقاچ غرام مقدارنده هر هانکی بر حیوانک
دریسی آلتیه شریغه ایدیلهرجک اولسه،
علامات آتیه مشاهده اولنور: تنفس کسب
بطائت ایدر؛ تزلزلات وبعضاده اختلاجات
عمومیه. ظهور ایدر. نه صیغه اثرلری کوریلور،
نه حرارت تزیاید ایدر، فقط قلب سرعت
معتاده سندن ایکی قات زیاده بر قوتله چارپار.
حیوان ایکی قات بویکور، اعضای سفلیه تمامیه
مفلوج اولور، کوزک عضلاتی تقلص ایدر،
حدقه اوفالیر، صدمات شدیدنه تأثیریه
متوالی بر اسهاله اوغرایوب اوچ، درت کون
صوکره حیوان حفره هلاکه دوشر.

جسدی تشریح ایدلیدیکی حالده، حیوانک
بین، بوکر، کبد، دالاق و جکرلرینه قانک
هجوم و تراکم ایتدیکی، وریدلرده بولنان
قانک سیاهمسی اوله جنی یرده قیرمزسی،
بررنکه تحول ایلهدیکی کوریلور. ایشته
بونندنده، حیوانک قاربونی تناقص ایدرک،
اوجاغنک آتشی سون بر ماکنه کی
شعله حیانتک تدریجاً منطقی اولدینی آکلاشیلیر.
بو بایده، ده قناعتجنش بر تجربه ده
ارائه ایدیله بیلیر.

بیوک برافقی بورو بر طاقم جدارلر
واسطه سیله اون حجرهیه تقسیم اولنهرق
هر بر حجرهیه برطاوشان قونیلور. بورونک
اوجنه هوایی مقداداً جلب ایدهرجک صورتده
برطلوبه ربط ایدیلورکه جریان ایدن هوا
بو حجره لره یکدیگری متعاقب نفوذ ایدر.
طلوبه سنک جهت متقابله سنه وضع
اولنان طاوشان صاف وتمیز هوا تنفس

ایدر ایکنجیسی برنجیسنک تنفس ایتدیکی
هوایی، اوچنجیسی برنجی وایکنجینک تنفس
ایتدیکی هوایی، وقس علی هذا سلسله تنفس
اوزارکیدر. اوچ، درت کون صوکره، پک مبذول
برصورتده تغذیه ایدلکارلی حالده، تمیز هوا
آلان برنجی ایله دیکرلرینک جکرلرندن
بوشانان هوایی یوتان اوتجیدن ماعدا —
زیرا، او اولمش بولنور — بتون طاوشانلرک
خسته اولدقلری وخسته لقلرینک ده هوای
خارجینک داخل اولدینی نقطه دن تباعد
ویا اکا تقربلری نسبتده اولدینی کورولور.
تجربه بر مدت دهها تمید ایدیلهرجک
اولورسه، هپسینک اوله جکی محقق عد اولنور.
عجبا بو حیوانلرک موتنه سببیت ویرن
حامض قاربونمیدر؟ خیر، زیرا، اگر
صوک حجیره نک مشتمل اولدینی هوای نسبی
حامض کبریت (زاج یاغی) اوزرندن جریان
ایتدیرلرکدن صوکره اون برنجی طاوشانه
تنفس ایتدیریلهرجک اولورسه، بوکا هیچ بر
ضرر ایراث ایتمز.

حامض کبریت، حامض قاربونی هیئت
اصلیه سی اوزره برقهرق سائر مواد عضوییه
احما ایتمک خاصه سنه مالک بولندیغندن بوراده
سمّ رئوییی محو ایتمش و بناء علیه اون
برنجی طاوشان ریفقلرینک تنفسندن حاصل
اولان حامض قاربونی بلع ایتدیکی حالده
هیچ برکونه الم واضطراب حس ایتمهش اولور.
چونکه (مدت مدیده دوران ایتمش اولان
افکاره مخالف اولهرق) پک بیوک بر مقدارده
حامض قاربون قورقوسزجه تنفس اولنر.
بیلیر. موقع تجربهیه وضع اولنان حیوانلرک
اخراج ایتدکارلی فضلاتک تراکمی تأثیریه
ترک حیات ایتمش اولدقلری (حالبوکه
آردصره اجرا اولنان صوواسطه سیله قفسار
علی التوالی تطهیر ایدلمکده در) وارد خاطر
اولماق ایچون شونی ده عرض ایدلم که بر
طاوشانک کندی امانلندن حاصل اولان

نجاست دروننده بر آی قدر یاتدینی حالده
هیچ برکونه اماره مرض کوسترمه دیکی بالتجربه
ثابت اولمشدر.

بناء علی ذلک باعث یکانه موت (سمّ
رئوی) نک تأثیریدر، دیمکدن باشقه چاره
یوقدر.

بر هوای محدود و بر فضای محبوس
ایچنده توقف نتیجه سی اوله زرق دوچار ممت
اولان حیواناتک حین تشریحنده کورولان
علامات، بدنلرینه انفاس متکافه شریغه
ایدیلهرک وادی هلاکه سوق اولنان حیوانلر.
گسکنه مشاهدیر.

سمّ رئوینک اجزاء کیویه سی نه در؟
بوهنوز کشف اولنمیشدر. یالکر طیار
بر ماده اولدینی، مسلك عصبینک بعض اقسامی
مبتلای فلج ایدهرک حرکتدن اسقاط ایتدیکی
ویک جزئی بر مقدارده اجرای تأثیر ایده.
بیلیدیکی ثابت اولمشدر. سمّ رئوینک بر بیوک
خاصه سی احتراقی تعطیل ایتمکدر. حیوانک
حیاتی تدریجاً سونیور.

بیانات سابقه مزی تأیید ایچون سل
علتک اسبابه جهت تعلقی اولمه سی حسیه
جای اهمیت بولنان بر تجربه دهها ذکر ایدلم:
هوانک سربستجه جریان ایتدیکی بر
صوندیرمه آلتیه براقیلان یوز سکر رأس
هندطوموزینه (قوخ) باسیلی تلقیح ایدلیدی.
بوندن صوکره، ینه او جنسندن ویک
قوتیلرندن دیکر طوموزلر انتخاب اولنهرق
آنلرده عین مقدارده وعین وجهله باسیل
شریغه ایدلیدی. فقط بو صوکره کیلر هوایی
تجدد ایدر بر محله اسکان ایتدیرلیدی.

بونلرک کافه سی، آز بر زمان ایچنده،
مسلول اولدق اولدیلر.

آچیق هواده یاشامقده اولان برنجیلر
— بر، ایکسندن ماعدا — خسته لق بیلهر
کوره دیلیر. بناء علیه سل علتک ایلک سببی
حرکتک تناقصی، احشا و خاصه آق جکرک

تراجم احوال

«قوپر نيق» [۱]

انسانلر، طبيعت بشريه مقتضاسندن اوله رق، بالجه علمو مدن اول فن هيئت تامل ايتشاردر دينيله بيلير. سماوات ايله محيطي بولندقلري عوالم حقدده استحصال معلومات آرزوسي، بالجه ارباب فنوني من القديم جداً اشغال ايدمه كلسدر. بوباده اك زياته همتي سبق ايدن ذات ترجمه حالي عرض ايدمه جكمز «قوپر نيق» در، مومي ايله كشفيات واقعه سييله، كورمكده اولديغمز هيئت مجموعه سياراتك صورت ترتيب و انتظامي — يكديكرينه مخالف بر چوق فرضيات دائره سندن قور تاره رق — صحت مقيرون اولمق اوزره تعين ايله مشدر.

«نيقو قوپر نيق» ۱۴۷۳ سنه ميلاديه سي شباطنك اون طقوزنجي كوني بولونيه كائن «تورن» قصبه سنده تولد ايتمشدر. پدري «قراقووي» اهاليسندن اولديغني كجي والده سي ده «واتر بورد» فاملياسنه منسوب اولوب «واري» باش راهبنك همشيره سي ايدى. پدري نزدنده، لاتين حروفاتي اوكرندكن صوكره اكال تحصيل ايجون «قراقووي» به عزيمت ايتدى اوراده كنديسنى سلك طبابت قبول ايتديردى؛ مؤخرأ براشتياق تام ايله علوم رياضيه وفن هيئت تحصيلنه بدل وجود ايتدى. بر آزالق رومالى هيئتشناس مشهور «ردزي اومونتاس» نام ذاتك صيت وشهرت علمكيريته مفتون اوله رق بالخاصه آنى كورمك ايجون ايتاليابه قدر اختيار مشاق سفر ايتمه قرار و يردى. شو سياحتدن لايقيه استفاده ايتمش اولمق ايجون، كنج رياضى، رساملغه، هيكتراشلفه چالشمش و — روايت كوره — بو صنعتده دخی تماميله موفق اولمش. بو صورتله حاضر.

مهليكه سنه مقاومت ايدمه بيلدكلري بعض تجربه لردن آكلاشلمشدر. فقط، محبوس و متعفن هوانك قوه متلفه سنه اكثريتله هدف اولانلر كنجلره چوق قلدردر. اويله ايسه، مشكات حياتلري هنوز تنوره باشلامش اولان كنجلري «سموم روبه محفوظه سي»، «انقطاع تنفس فرونلري» نامنه سزاوار اولان يتاقلقلره قغوشلره طيقمق كجي مضر و خطرناك برشي تصور اوله بيليرمي؟ اوروباده، متورملري وحق ورمه آتيا مستعد بولنانلري خدمت عسكريه دن اخراج ايديو رلر: حالبوكه اردولرده بو خسته لكدن وفات ايدنلر ك ياخود بو علتى قازانانلر ك عددي دهشت آور قلوبدر. بونكده سببي ثابت بئجره لي قغوشلدر. اشخاص متعدده جانبدن اشغال اولنان بر محلك، (فابريقه، مذاكره اوطه سي، صنف، يتاق اوطه سي كجي) على الدوام هوا سي دكيشدر لمللى و اوشومه مك ايجون اونستنده ايصيدماليدر. فقط، هر حالده صغوق، بريرده تراكم ايدن نفس قدر تهليكه لي دكلدر.

مايعات عضويه تلقينندن صرف نظر اولدقدده، على الاتصال تجديد و تبديل هوا، كيجه، كوندوز كاملاً آچيق و تيز هوا ده اصرار اولنان بر حيات روح افزا ورم عاتك تدويسنده منفعت كليده سي مشهود اولان بر چاره يكانه در. اويله اولديغني حالده، كرك بو كجي علل و امراض مهليكه دن تخليص كريسان ايتك، كرك آنلردن وقايه نفس و حيات ايله مك خصوصنده، خانه و اوطه لرك صيق صيق جام و بئجره لريني كشاد ايدره ك درونلريني تفريح ايتملى، اجتماع كاعام اولان (قهوه و تياتروكي) يرلردن قاجمالي و الحاصل بشقه لرك جكرلردن سوزيلوب چيقان فاسد و مردار هواي تنفس ايتمه مليدر.

(مابعدى وار) م. مسين

فسادني موجب اولان سم رنويدر، ديه بيلير. بوفساددن دولاي ورم باسيلي آق جكر اوزرنده كوك صاله رق نشو و نما بوله بياير. «باقتر يولوژي» ده بر قاعده كليده وارددر: بر آدمك بدننده تكون ايدن بر ميتروب، او آدمك يورغوناق ياخود مسكراتك كثر استعمالى، آخلق، محن و مشاق، فرط برودت و يا حرارت كى اسباب ايله، ياخود كندينى قصداً زهرله مكدن احترازاً دفع و اخراجنه مجبور اولديغى سمومك تراكم و ازدهاميله قوتى تناقص ايتمه كجي بيومر.

بز، انسانلر، بر ريميقروب كومه لري اولديغمز جهته وقوعى محتمل اولان بر فلاكت انديشه سييله دوچار ضعف اولديغمز ائشاده ديكر ميقر و بيلر طرفندن اكل اولنورز. بونك ايجوندر كه آچيق هوا ده تعيش ايدن و باعث ضعف اوله حق برسيد كرفتار اولمين آدمه ورم آتارى اصلاً كورولمز. بونك نتيجه عمليه سي: بئجره لري آچيق طومقدر.

بالذات ياخود بشقه لري طرفندن تنفس اولنان بر ذره قدر هواي ممكن مرتبه تكرار تنفس ايتمه مليدر. يازين بئجره لريكر تماميله آچيق و قيشين ياري آچيق اوله رق ياتيكز. صغوق آلمدن قور قارسه كز صوبا كز تومعه ديكي صورتده يتاق اوطه كز ده بتون كيجه آتشي محافظه ايدمه بيلير سكر.

اوروپاده تياترولري هوالديرماق عادتى بر معامله جنايتكارانه در: هم بوسوز بك كركچكر، زيرا هر كون وقوع بولمقده اولان وفياتك قسم اعظمى بو عادتك نتيجه و خيمه سيدر. هر پرده آراسنده هوا تجديد اولنملايدر. بوده، يازين سرين هوا و قيشين صيچاق هوا جلب ايدمك صورتيه بك قولايدير.

يتاق اوطه لريله قغوشلره كنجه بونلر حقيقي بر ريميقروب فابريقه سيدر؛ اختيار حيوانلر ك كنجلردن زياته نفسك تاثيرات